

LIKABEHANDLINGSPLAN

Kottens förskola
2011

1. INLEDNING

Det demokratiska uppdraget

Det demokratiska uppdraget skall utgöra grunden för all verksamhet i förskolan, skolan, skolbarnomsorgen och vuxenutbildningen. Miljöerna skall vara utformade så att de är fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Miljön skall därmed genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, solidaritet och tolerans. Som förebilder för barn och ungdomar skall vi sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men förskola/skola skall vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran och utveckling.

1.1 Bakgrund

1.1.1 Lagar

Från 2009-01-01 gäller lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens syfte är att förtydliga förskolans och skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i förskola och skola. Det innebär att diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning och funktionshinder förbjuds i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och gymnasieskola samt vuxenutbildning. Lagen innebär att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling. Skadestånd kan utdömas om inte förskolan/skolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag.

1.1.2 Skollagen (SFS 1985:1100)

1 Kap. 2§

”Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan...

1. främja jämställdhet mellan könen
2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling som mobbing och rasistiska beteenden”.

14 Kap 8§

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan”. Lag (2008:571).

1.1.3 Diskrimineringslagen 1§ (2009-01-01)

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder”

1.1.4 Vidare kan man i Lpfö 98 läsa:

”Förskolan vilar på demokratins grund. Verksamheten ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på” (sid. 7).

1.1.5 I Skinnskattebergs kommuns skolplan kan man läsa följande:(kapitlet Normer och Värden)

”Skolan har en viktig uppgift i att förmedla och förankra den värdegrund, som ett demokratiskt och humanistiskt samhälle är uppbyggt på.

Varje barn och ungdom skall ges insikt om människors lika värde oavsett bakgrund, kön religion eller nationalitet genom att själva bemötas med respekt och få behålla sin integritet. Denna insikt om varje persons unika personlighet och lika värde innebär att all form av kränkande behandling, så som mobbing och rasistiskt beteende, alltid skall motverkas aktivt. I detta arbete är det nödvändigt att skolan samverkar med andra aktörer.

Alla barn och ungdomar skall känna sig betydelsefulla, respekterade och trygga”.

1.1.6 Handlingsplaner för Skinnskattebergs kommuns förskolor: Öppenhet, respekt, solidaritet, påverkan, demokrati och ansvar. Dessa huvudområden lägger grunden för ett värdegrundsarbete (Normer och värden och Barns inflytande 2006, reviderad 2009).

2. Definition av kränkande behandling: (Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling, 2006).

2.1 Direkt diskriminering: ett barn behandlas sämre än andra barn.

Indirekt diskriminering: Man behandlar alla lika trots olika behov och förutsättningar.

2.2 Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

2.3 Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som utan att vara diskriminering, kränker ett barns eller en elevs värdighet och saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

3. Vision

3.1 Vision för förskolan i Skinnskatteberg

Förskolan skall verka för demokrati och allas lika värde. Förskolan skall vara en trygg plats där tillit, lek och arbetsglädje skapar lust att lära och stimulans att växa. Alla barn skall känna sig välkomna till förskolan. Vi accepterar olikheter och ser det som en tillgång för utvecklingen. Konflikter är en naturlig del av mänskligt samspel och får oss att växa som individer genom att vi hanterar dem på rätt sätt.

4. Kartläggning och Nulägesanalys:

För att motverka trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling fortbildas personalen genom ett kontinuerligt återkommande skolutvecklingsarbete. Detta innebär att vi kontinuerligt under året reviderar våra handlingsplaner, ”Normer och värden” och ”Barns inflytande” med tillhörande beviskriterier. I värdegrundsarbetet utgör handlingsplanernas grundstenar, öppenhet, respekt, solidaritet, ansvar, demokrati och påverkan, basen för förskolans verksamhet. Till verksamheten finns även en specialpedagog som konsulteras vid behov.

4.1 Kartläggning av nuläget på Kottens förskola.

Barnen

- barnen är spontana, nyfikna och för en dialog med varandra och med vuxna
- har bra självförtroende, vågar fråga och ifrågasätta i olika situationer
- tar egna initiativ till lek, är bra på att talar om vad de vill göra
- känner empati för varandra
- tröstar spontant kamrater
- barnen hjälper varandra ex. vid av- och på- klädning
- släpper in varandra i leken ibland med hjälp av oss vuxna
- barnen behöver träna på att hälsa och tacka spontant

4.2 Analys av resultatet för Kottens förskola

Vt. 2010: Många små barn i gruppen och en grupp större barn som krävde mycket personalen insatser. Vi hade därför några resurstimmar. Med dessa insatser fungerade verksamheten bra, och vi hade större möjligheter till många olika stimulerande aktiviteter

Ht 2010: Ordinarie personal slutade och vi hade en lång period med olika vikarier. Ny ordinarie personal började i verksamheten under november.

Personalen arbetar medvetet med Normer och Värden och Barns inflytande. Vi är goda förebilder och bemöter barnen i deras tankar och funderingar för att skapa en god respekt och gemensam gruppkänsla. För att förebygga kränkningar är det viktigt med vuxen närvaro i barnens lek.

5. Mål: Vi skall utifrån våra handlingsplaner ”Normer och värden” och ”Barns inflytande” vara en förskola

- fri från kränkningar
- där alla, både barn och vuxna känner sig trygga, upplever humor och glädje.
- där all personal arbetar för en miljö som kännetecknas av värme och engagemang
- där föräldrarna känner sig trygga när de lämnar sina barn.

5.1 Mål för Kottens förskola

- att alla ska känna sig välkomna och bli sedda.
- att alla ska känna sig trygga
- vid fall av kränkningar åtgärdar vi problemet på en gång
- uppmuntrar barnen om att alltid hälsa och säga tack

6. Konkreta åtgärder

- Personalen på förskolorna gör barnintervjuer en gång per termin där det framkommer hur barnen upplever sin vistelse på förskolan.
- I barnobservationer som görs kontinuerligt av personalen framkommer hur barnen interagerar i gruppen.
- Beviskriterierna baserade på handlingsplanerna ”Normer och Värden” och ”Barns inflytande”, är mätmetoder som används kontinuerligt för att åskådliggöra hur personalgrupperna uppnår de uppsatta målen.
- Föräldraenkät en gång per år för att få veta hur föräldrarna upplever barnens vistelse på förskolan.

- Daglig kontakt med föräldrar främjar relationen och ger trygghet mellan barn, föräldrar och personal.
- Utvecklingssamtal minst 1 ggr per termin där föräldrar och personal samtalar om barnets upplevelse av sin vistelse och situation på förskolan. Ibland deltar barnet i samtalet.
- Handlingsplaner upprättas för barn i behov av stöd. Dessa används endast under barnets förskoletid om inte förälder begär annat.

6.1 Åtgärder för Kottens förskola

- Uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation.
- Levande diskussioner om gemensamma grundläggande värderingar.
- Vi använder oss av böckerna "Vännerna i Kungaskogen" och "Tilda med is och sol"
- Barn intervjuer

7. Ansvarsfördelning

7.1 Förskolechefens ansvar:

I lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) talas i 3§ om huvudmannens/rektors ansvar för att anställda följer sina skyldigheter när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget

- Upprätta en Likabehandlingsplan som årligen utvärderas i förskolans/skolans kvalitetsarbete.
- Att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.
- Att motverka direkt och indirekt diskriminering enligt kriterier fastställda i lagen.
- Att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling.

7.2 Förskolans ansvar: (Lpfö 98)

"Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen" (s.7).

Alla som arbetar i förskolan skall:

"visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskola, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet och stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra" (Lpfö 98, s.11).

7.2.1 Förskolan Kottens ansvar

- Vid en diskriminering eller kränkning har vi det ansvaret att omedelbart vidta nödvändiga åtgärder.
- Snarast informera föräldrar.

7.3 Föräldrarnas ansvar:

- Prata med ditt barn om kränkande behandling. Är något barn utsatt? Är någon ensam?
- Ta kontakt med förskolan om ditt barn berättar om trakasserier och kränkande behandling. Vi måste hjälpa åt för att skapa en förskola där alla har det bra.

7.3.1 Till dig som förälder:

- Om förskolan och hemmet tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen.
- Om du misstänker att ditt eller någon annans barn utsätts för trakasserier eller annan kränkande behandling, prata alltid med personalen.
- Respektera att detta inte gäller tillrättavisningar, från ansvariga inom verksamheten, vilka har till syfte att upprätthålla en god miljö för barnen.
- Det kan vara svårt att förstå att ens eget barn kränker andra barn, men alla parter måste ta ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.
- Som vuxna har vi en skyldighet att ingripa när vi ser ett kränkande beteende, om inte vi ingriper och bryr oss kan det tolkas som om vi accepterar det negativa beteendet.

8. Information om Likabehandlingsplanen

- Vid inskolning
- Vid utvecklingssamtal
- Vid nyanställningar av personal
- På Skinnskattebergs hemsida

9. Att utreda och åtgärda trakasserier och kränkande behandling

Vid alla frågor om trakasserier och kränkningar gäller som utgångspunkt dialog och samtal.

9.1 Barn- barn (gäller att en vuxen deltar)

- Uppmärksamma, prata med barnen om det som hänt
- Låt alla barn som kan och vill få talutrymme
- Lyssna in de inblandades berättelse. Som pedagog vet du aldrig var det började!
- Ställ ”öppna frågor” t.ex. - ” Hur kände du då”? - ”Hur tänkte du då”? - ”Kunde du gjort på något annat sätt”? - ” Hur tror du att X kände det”?
- Skuldbelägg ingen! Berättelsen är sann och upplevd av den som har ”ordet”.
- När de involverade barnen fått sagt sitt, så skall alla vara överens om att det känns bra.
-

9.2 Vuxna - barn, vuxen- vuxen

- Lyssna in situationen.
- Om vi ser att någon vuxen gör ”fel”, så ska vi ha modet att vara så raka att vi kan säga till varandra.
- Ta ett enskilt samtal med den vuxne och fråga vad som är ”fel”.
- Diskussion mellan de vuxna skall ske utan att barnen är närvarande.
- Vid upprepade tillfällen kontaktas enhetschef, som i sin tur vidtar lämpliga åtgärder.

9.3 Dokumentation

- Personalen skriver ned vad som inträffat och vilka som fått information
- Personalen gör vid behov en skriftlig handlingsplan. Den används för att synliggöra vad det enskilda barnet eller en grupp barn, behöver för stöd av de vuxna för att t.ex. förändra ett negativt beteende (se bilaga).

10. Kvalitetssäkring av Likabehandlingsplanen

- Alla vuxna inom förskolan skall känna till och aktivt arbeta för att Likabehandlingsplanen hålls levande.
- Nyanställd personal, vikarier och andra skall informeras om att en Likabehandlingsplan finns.

Utifrån ålder skall Likabehandlingsplanen presenteras i barngruppen och den vuxne skall på ett enkelt och lättsamt sätt involvera barnen i dess innehåll.

- Likabehandlingsplanen skall finnas på Skinnskattebergs hemsida.
- Likabehandlingsplanen är en del av förskolans kvalitetsredovisning.

11. Utvärdering:

- Personalen utvärderar och reviderar Likabehandlingsplanen i samband med den årliga kvalitetsredovisningen.
- Föräldrar har tillfälle att lämna in synpunkter på förskolans arbete i den årligt återkommande enkäten.
- Föräldrarådet får lämna synpunkter på Likabehandlingsplanen i samband med den årliga redovisningen.